

OKRUGLI STO

„Pretpostavke za razvoj Jugoslavenstva“

Split 2011

U subotu 23.04.2011. godine u Splitu je održan okrugli sto na temu: „Pretpostavke za razvoj Jugoslavenstva“. Bio je to samo jedan u nizu skupova koji će u narednom periodu biti provedeni i tematizovati problematiku pripadnika nacionalnosti Jugoslaven, a svi će nositi zajednički naziv: „**Jugoslavenstvo – priznavanje prava na nacionalnost**“.

Skup je održan na inicijativu i pod pokroviteljstvom Udruge „Naša Jugoslavija“ i Saveza Jugoslavena, kao sastavnog dijela Udruženja, a organizovan je od strane Kluba Jugoslavena iz Splita.

Ovom okruglom stolu su se, među ostalima, odazvali: **Semina Lončar**, aktivistica za ljudska prava iz Splita, **Dr. Pavle Vukčević**, politolog iz Splita, zatim **Ranko Adorić**, predsjednik SRP-a za Dalmaciju, **Slobodan Colović**, društvo „Josip Broz Tito“ Split, **Mate Čulić**, predsjednik Kluba Jugoslavena iz Splita, te studenti iz Sarajeva, **Samir Arnautović** i **Dejan Kavalec**, kao i mnogobrojni gosti. Okrugli sto su vodili **Dalibor Tomić** ispred Saveza Jugoslavena i **Zlatko Stojković** ispred Udruge „Naša Jugoslavija“ za Hrvatsku.

Nakon pozdrava od strane Zlatka Stojkovića ispred Udruge „Naša Jugoslavija“ i Mate Čulića, ispred Kluba Jugoslavena, okrugli sto je otvorio Dalibor Tomić kraćim uvodom upoznavajući prisutne o osnovnim ciljevima Udruženja „Naša Jugoslavija“ i zadacima Saveza Jugoslavena. Naglasio je da je jedna od glavnih djelatnosti Saveza Jugoslavena stvaranje uslova za priznavanje prava na nacionalnost Jugoslaven, te da je organizovanje ovakvih skupova prilika da se o tome upozna javnost u svim krajevima nekadašnje SFRJ, jer Jugoslaveni žive posvuda i njihovi problemi su svuodje identični.

Skrenuo je pažnju da su Jugoslaveni sastavni dio svake od novonastalih država i da za sebe ne traže ni više ni manje od svih ostalih – jednak tretman i tolerantan odnos.

Student iz Sarajeva Samir Arnautović je postavio pitanje zašto se ide sa priznavanjem prava na nacionalnost na jednakom nivou kao i kod ostalih nacionalnih skupina u regionu. Prema njegovom mišljenju Jugoslavenstvo stoji iznad toga i treba ga posmatrati kao prirodnu pripadnost svakog pojedinca rođenog na ovim prostorima. „Mi smo svi rođenjem južni Slaveni – Jugoslaveni!“ – istakao je Arnautović.

Dejan Kavalec podržao je sa svoje strane ideju Jugoslavenstva kao vezivnog tkiva svih naroda koji žive na ovim prostorima i postavio ga kao branu nacionalizmu.

Miodrag Cvjetičanin u kratkim crtama je razložio pitanje identiteta i iznjevio nekoliko argumenata vezanih za genetiku, odnosno genetsku izmješanost naroda na ovim prostorima, čime je opovrgao tvrdnju nacionalista o (navodnim) čistim nacijama.

Neki od učesnika su postojanje Jugoslavena uslovlili postojanjem Jugoslavije kao zajedničke države. Semina Lončar je u tom kontekstu rekla da je Jugoslavija izvediva kao politička zajednica i kao regija u okviru EU – kao zajednica regija. „Jugoslavija za mene nije nikada propala“, istakla je Lončar.

Milan Anić osvrnuo se na postojanje nacionalnog osjećaja Jugoslavenstva usljed postojanja Jugoslavije. Smatra da se Jugoslavija nije mogla ugrađivati u Evropu, te da se proces priznavanja prava na nacionalnost Jugoslaven ne smije vezati za cilj osnivanja ili obnavljanja Jugoslavije. On je također skrenuo pažnju na činjenicu da Jugoslaveni i u vrijeme nekadašnje SFRJ nisu imali status

neprikosnovene nacije. „Smatrani su neutralnim u odnosu na nacionalnu, političku i religioznu pripadnost.“ – istakao je. Jedina konstanta su bili mješoviti brakovi.

Ranko Adorić je ispred SRP-a pozdravio ideju Jugoslavenstva i smatra je pozitivnom za razvoj dobrosusjednih i međuljudskih odnosa u regiji. On je isto tako mišljenja da nosioci aktivnosti ne bi smjeli upasti u zamku stvaranja državotvornih ideja i da se trebaju ograničiti na civilno društvo. Smatra da ne postoji razlog zbog kojeg bi se SRP protivio priznavanju prava na nacionalnost Jugoslaven.

Politolog Pavle Vukčević je postavio pitanje da li se o Jugoslavenstvu govori sa emotivnog ili naučnog stanovišta? Tok aktuelnih svjetskih zbivanja dovodi u pitanje postojanje nacije uopšte (Nacija je istorijska kategorija!). Prema njemu je priznavanje prava na nacionalnost Jugoslaven utopija, koja se zasniva isključivo na pozitivnim osnovama. Upozorio je da velika većina kroz pripadnost naciji, bez obzira o kojoj se naciji radilo, pokušava da pronađe rješenje sopstvene egzistencije, što često dovodi do razočarenja. Na Jugoslavenstvo se mora gledati ekonomski, politološki, sociološki, kroz prizmu međunarodnih odnosa, kroz odnose u društvu..., a ne samo emotivno.

Prvi dio izlaganja na okruglom stolu završio je Dalibor Tomić konstatacijom da Udruženje „Naša Jugoslavija“ nema namjeru stvaranja neke nove niti obnavljanja neke stare Jugoslavije. On je istakao da se iza teme Jugoslavenstva ne krije nikakva politička strategija. „Jugoslavenstvo se ovaj put diže odozdo, iz naroda, i tu ne može biti govora o bilo kakvom politikantstvu. Ravnopravnost, jednakost, zajedništvo i tolerancija su osnove za poboljšanje međuljudskih odnosa. Jugoslaveni postoje – to je činjenica koju mnogi ne žele prihvatiti i boli ih ta istina. Izjednačavanje Jugoslavena sa komunistima ili predbacivanje želje za stvaranjem 'nove Jugoslavije' su predrasude bez osnove, a oni koji se njima koriste nisu sposobni da se uključe u dialog i na očigledne činjenice gledaju jednostrano.“

Nakon kraće pauze nastavljena je diskusija uz osvrt Pere Vukovića na činjenicu da su se u istoriji mnoge velike ličnosti izjašnjavali kao Jugoslaveni – Ivo Andrić, Meša Selimović, Miroslav Krleža i drugi, iako ih se danas želi prikazati u drugom svjetlu.

Dalibor Tomić smatra da je za dalje jačanje ideje Jugoslavenstva neophodno potrebno raditi na pretpostavkama za razvoj Jugoslavenstva, te da je jedan od strateški važnih koraka osnivanje Klubova Jugoslavena, po ugledu na ovaj u Splitu, jer se na taj način stvaraju uslovi za okupljanje Jugoslavena i njihovo aktivnije uključivanje u aktuelne događaje.

Zlatko Stojković je mišljenja da emotivni pristup priznavanju prava na nacionalnost Jugoslaven nije obavezno negativan za početak razvoja tog poduhvata.

Ranko Adorić ističe da je prema njegovom mišljenju Jugoslavenstvo privatna stvar svakog pojedinca i da bi, prema brojnim međunarodnim konvencijama o ljudskim pravima, trebalo svakome ostati slobodno da se izjasni kako želi. To u svakom slučaju treba odvojiti od djelovanja političkih partija, te da svaka stranka, koja u se svom programu veže za jednu naciju ne treba gajiti mnogo iluzija za uspjeh.

Pavle Vučković se pribojava da se preveliko oslanjanje na emocije i emotivni pristup ne razviju u pogrešnom pravcu i uguše samu ideju. „Biti samo nostalgičan znači biti samo apstraktan!“ – istakao je.

Dalibor Tomić je podvukao da su Jugoslaveni po svojoj prirodi suviše progresivni da bi se bavili tzv. Jugonostalgijom. Ona (Jugonostalgija) je stvar lične prirode svakog pojedinca, ali ne može biti prihvatljiva kao programska osnova. „Takav pristup stvarnosti je neozbiljan!“ – rekao je na kraju Tomić, te zatvorio ovaj okrugli sto zahvalivši se organizatoru i gostima. Sljedeći okrugli sto će, prema njegovim riječima, biti organizovan još u toku ove godine.

Press služba
Udruženja „Naša Jugoslavija“